

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 29 » 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 29 » 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

« 29 » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Екстремальна та кризова психологія»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація

та міжнародні відносини

спеціальність С4 Психологія

освітньо-професійна програма – Психологія перемовин та медіація

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	СРС. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

Тернопіль – ЗУНУ, 2025

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальності С4 Психологія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 8 від 26 червня 2025 р.).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, к. психол. н., доцент **Бригадир Марія Богданівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія перемовин та медіація»
к.психол.н., доцент

Марія БРИГАДИР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Екстремальна та кризова психологія»

1. Опис дисципліни „ Екстремальна та кризова психологія”

Дисципліна “ Екстремальна та кризова психологія ”	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Статус дисципліни обов’язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність С4 Психологія	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 4	Освітньо-професійна програма «Психологія перемовин та медіація»	Лекції: <i>Денна – 32 год</i> <i>Заочна – 8 год</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год</i> <i>Заочна – 4 год</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна – 93 год</i> <i>Заочна – 138 год</i> Тренінг – 6 год Індивідуальна робота: 5 год
Тижневих годин: 2 семестр – 10 год, з них аудиторних - 3 год		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Екстремальна та кризова психологія»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни поєднує два аспекти: теоретичний (знання) та практичний (вміння та навички).

У теоретичному аспекті -це оволодіння майбутніми фахівцями психологічними знаннями: а) щодо закономірностей і специфічних проявів функціонування людини в надзвичайних умовах існування; б) щодо закономірностей і специфічних проявів функціонування людини після її “виходу” з умов екстремальності:

- особливостей психотрансформативних процесів: трансформації образу “Я”, мотиваційної системи людини, системи цінностей і смислів;

- специфіки психологічних та психосоціальних наслідків перебування людини в екстремальних ситуаціях;

- особливостей надання психологічної допомоги людям, які перебувають у кризовому стані або страждають від психологічних наслідків пережитої екстремальної ситуації;

Стосовно практичного аспекту, це оволодіння майбутніми фахівцями психологічними вміннями щодо розв’язання завдань, які знаходяться у колі названих проблем: організації професійної психологічної діяльності, яка спрямована на підвищення потенціалу внутрішньої активності особистості, на підвищення стійкості до стресу; мобілізації фактору людини в

професійному середовищі, де фактор екстремальності виступає на перший план або ризик виникнення надзвичайних ситуацій значно підвищений; організації психологічної підготовки та психологічного супроводження професійної діяльності таких спеціалістів (перш за все, в авіації); організації психологічної допомоги людям, які знаходяться у кризовому стані, зумовленом перебуванням в екстремальній ситуації, або переживають життєву кризу, яка виникла з інших причин.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу: а) оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками, які дозволять їм. у майбутньому вирішувати на практиці завдання організації праці в тих сферах життєдіяльності людини, де існує підвищений ризик виникнення екстремальних ситуацій і оптимізувати “людський фактор” в умовах екстремальних обставин діяльності та життя.

б) набуття теоретичних знань щодо феноменології кризових станів, оволодіння прийомами та методами психологічного діагностування цих станів;

в) набуття теоретичних знань щодо психологічних причин і закономірностей виникнення життєвих криз, особливостей їх протікання, впливу на життєдіяльність людини; їх ролі у формуванні та розвитку особистості, знаходженні нею власної індивідуальності;

З метою вирішення поставлених завдань в рамках даної дисципліни екстремальні та кризові ситуації розглядаються як “перехідні етапи” у житті особистості, коли з особливим загостренням починають звучати екзистенційні проблеми, коли особистість стає перед вибором: подальшого особистісного еволюціонування або стагнації.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Психологія конфліктів та медіація, Психодіагностика та пропедевтика психіатрії.

2.5. Результати навчання:

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН12. Аналізувати переваги та слабкі позиції кожної зі сторін переговорів, враховуючи наявні й потенційні загрози, альтернативні джерела інформації, реальну конкурентоспроможність сторін у процесі ведення перемовин.

ПРН14. Стресостійкість, адаптивність, довільна саморегуляція та ефективні дії в умовах швидких змін і підвищеної невизначеності під час ведення перемовин та медіації на основі аналітичного розрахунку, планомірного впливу на учасників соціальних зв'язків і взаємодій та програм психологічного супроводу професійної діяльності.

ПРН17. Своєчасне прийняття складних рішень, ефективне відпрацювання декількох проблем або завдань одночасно, а також демонстрування гнучкості та відкритості до нових структур, процедур і технологій ведення й перебігу процесу медіації під час вирішення конфлікту із використанням психологічних засобів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. Вплив надзвичайних ситуацій на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя

Тема 1. Вплив надзвичайної ситуації на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя

Поняття психічного здоров'я та гармонійної особистості. Психологічне розуміння понять „ситуація”, „картина світу”, „криза”. Типологічний аналіз та класифікація життєвих криз. Умови виникнення життєвих криз. Надзвичайні ситуації та їх вплив на особистість.

Тема 2. Основні принципи з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації

Поняття та історія формування основних принципів психосоціальної підтримки. Основні принципи психосоціальної підтримки. Піраміда інтервенцій у надзвичайних ситуаціях

Тема 3. Основні підходи та стратегії роботи в надзвичайних ситуаціях.

Два основних комплексних підходи: 1) гуманітарний (Relief Approach); 2) орієнтований на розвиток (Developmental Approach). Стратегії психологічної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Стратегії: відновленні послуг з охорони здоров'я; створенні освітніх програм; створенні центрів підтримки громад; створенні/підтримці реабілітаційних центрів; створенні груп самодопомоги; проведенні тренінгів з лідерства та самоорганізації. Стратегії, які сприяють ініціативам, спрямовані на залучення місцевого населення до різних робіт із відновлення, створення організацій для відновлення інфраструктури,

Змістовий модуль №2. Перша психологічна допомога та перенаправлення людей при надзвичайних ситуаціях

Тема 4: Ціль, завдання першої психологічної допомоги. Підготовка до надання першої психологічної допомоги.

Завдання ППД. Елементи ППД. Етапи ППД. Правила ППД. Протоколи надання першої психологічної допомоги під час переживання негативних психічних реакцій та станів

Тема 5: Функціонування системи перенаправлення між та в межах різних секторів. Порядок дій під час перенаправлення.

Перенаправлення та його основні етапи. Етичні аспекти перенаправлення. Порядок дій під час перенаправлення.

Змістовий модуль №3: Гостра реакція на стрес

Тема 6. Травматичний стрес

Стрес та стресові реакції. Умови та причини появи стресових реакцій. Різновиди стресу. Стрес травматичний стрес, ПТСР.

Тема 7. Типи стрес-реакцій

Типи та види реакцій на стрес. Фізіологічні основи реакцій на стрес. Гостра реакція на стрес та порушення адаптації. Емоційний інтелект та його складові.

Тема 8. Шляхи подолання стресу. Огляд психологічних технік.

Загальні підходи до нейтралізації та управління стресом. Методики зменшення фізичного ефекту стресу. Психологічна допомога у стані гострого стресу. Рациональна психотерапія. Способи зміни погляду на проблему. Спеціальні прийоми виходу зі стресових ситуацій.

Тема 9: Психологічний аналіз основних компонентів стресостійкості. Балансна модель Н. Пезешкіана та Багатовимірна модельBASIC Ph.	4	-	9	1	2	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 10: Рівні «резилієнс» та підходи до її вимірювання.	4	2	9	1		
Разом	32	14	93	5	6	

Структура залікового кредиту з дисципліни “ Екстремальна та кризова психологія ”
заочна форма навчання

Перелік тем	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	СРС
Тема 1. Вплив надзвичайної ситуації на психічне здоров’я та психосоціальне благополуччя	2	2	14
Тема 2. Основні принципи з питань психічного здоров’я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації	-	-	14
Тема 3. . Основні підходи та стратегії роботи в надзвичайних ситуаціях	2	-	14
Тема 4: Ціль, завдання першої психологічної допомоги. Підготовка до надання першої психологічної допомоги.	-	-	14
Тема 5: Функціонування системи перенаправлення між та в межах різних секторів. Порядок дій під час перенаправлення.	-	-	14
Тема 6. Травматичний стрес	2	2	14
Тема 7. Типи стрес-реакцій	-	-	13
Тема 8. Шляхи подолання стресу. Огляд психологічних технік	-	-	14
Тема 9: Психологічний аналіз основних компонентів стресостійкості. Балансна модель Н. Пезешкіана та Багатовимірна модельBASIC Ph.	-	-	13
Тема 10: Рівні «резилієнс» та підходи до її вимірювання.	2	-	14
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття № 1

Тема. Вплив надзвичайної ситуації на психічне здоров’я та психосоціальне благополуччя

Мета: дослідити особливості впливу надзвичайних ситуацій на психічне здоров’я та психосоціальне благополуччя

Питання для обговорення:

1. Поняття психічного здоров’я та гармонійної особистості.
2. Психологічне розуміння понять „ситуація”, „картина світу”, „криза”.
3. Типологічний аналіз та класифікація життєвих криз.
4. Умови виникнення життєвих криз.
5. Надзвичайні ситуації та їх вплив на особистість.

Практичне заняття № 2

Тема. Основні підходи та стратегії роботи в надзвичайних ситуаціях.

Мета: проаналізувати основні підходи та стратегії роботи в надзвичайних ситуаціях.

Питання для обговорення:

1. Два основних комплексних підходи: 1) гуманітарний (Relief Approach); 2) орієнтований на розвиток (Developmental Approach).
2. Стратегії психологічної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
3. Стратегії відновлення послуг.
4. Стратегії, які сприяють ініціативам.

Практичне заняття № 3

Тема. Ціль, завдання першої психологічної допомоги. Підготовка до надання першої психологічної допомоги.

Мета: ознайомитись з особливостями та техніками надання першої психологічної допомоги.

Питання для обговорення:

1. Завдання ППД.
2. Елементи ППД.
3. Етапи ППД.
4. Правила ППД.
5. Протоколи надання першої психологічної допомоги під час переживання негативних психічних реакцій та станів

Практичне заняття № 4

Тема. Функціонування системи перенаправлення між та в межах різних секторів. Порядок дій під час перенаправлення.

Мета: ознайомитись з особливостями функціонування системи перенаправлення.

Питання для обговорення:

1. Перенаправлення та його основні етапи.
2. Етичні аспекти перенаправлення
3. Порядок дій під час перенаправлення.

Практичне заняття № 5

Тема. Травматичний стрес

Мета: дослідити особливості появи та проживання людиною травматичного стресу.

Питання для обговорення:

1. Стрес та стресові реакції.
2. Умови та причини появи стресових реакцій.
3. Різновиди стресу.
4. Стрес травматичний стрес, ПТСР.

Практичне заняття № 6

Тема. Шляхи подолання стресу. Огляд психологічних технік.

Мета: дослідити шляхи подолання стресу, освоїти техніки подолання стресу.

Питання для обговорення:

1. Загальні підходи до нейтралізації та управління стресом.
2. Методики зменшення фізичного ефекту стресу.
3. Психологічна допомога у стані гострого стресу
4. Раціональна психотерапія.
5. Способи зміни погляду на проблему.
6. Спеціальні прийоми виходу зі стресових ситуацій.

Практичне заняття № 7

Тема. Рівні «резилієнс» та підходи до її вимірювання.

Мета: дослідити рівні «резилієнс» та підходи до її вимірювання..

Питання для обговорення:

1. Поняття «резилієнс» та історія його розвитку.
2. Підходи до вивчення резилієнс.
3. Рівні резилієнс та підходи до її вимірювання.
4. Резилієнс – базові особливості.
5. Резилієнс – риса чи процес?
6. Резилієнс – стійкість, повернення, зростання.

Заочна форма

Практичне заняття № 1

Тема. Вплив надзвичайної ситуації на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя

Мета: дослідити особливості впливу надзвичайних ситуацій на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя

Питання для обговорення:

1. Поняття психічного здоров'я та гармонійної особистості.
2. Психологічне розуміння понять „ситуація”, „картина світу”, „криза”.
3. Типологічний аналіз та класифікація життєвих криз.
4. Умови виникнення життєвих криз.
5. Надзвичайні ситуації та їх вплив на особистість.

Практичне заняття № 2

Тема. Травматичний стрес

Мета: дослідити особливості появи та проживання людиною травматичного стресу.

Питання для обговорення:

1. Стрес та стресові реакції.
2. Умови та причини появи стресових реакцій.
3. Різновиди стресу.
4. Стрес травматичний стрес, ПТСР.

6.Тренінг з дисципліни

Проведення тренінгу

Тема тренінгу: „Презентація та захист проєкту (виконаного у підгрупах)”.

Мета тренінгу: Вироблення практичних навичок та вмій презентації та захисту проєкту.

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. Налагодження зворотного зв'язку “студент-група” і “група-студент”.	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.
Основна	Оцінка рівня поінформованості щодо проблеми. Актуалізація проблеми та конкретних завдань для її вирішення. Надання інформації. Засвоєння знань. Формування умінь, навичок. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	Презентації проєктів Інтерактивні техніки. Вправи на оцінку групових процесів, стану групи.

Заклучна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.

Варіанти тематики групових проєктів:

№ п/п	Пропонована тематика
1	Система основних понять кризової психології
2	Джерела та класифікація життєвих криз
3	Стисла характеристика криз особистісного розвитку
4	Психологія криз, спричинених травматичними подіями
5	Кризи професійної діяльності особистості
6	Основні засоби надання психологічної допомоги під час переживання кризи
7	Екстрена психологічна допомога постраждалим в умовах екстремальних і надзвичайних ситуацій
8	Психологічний супровід особистості в період кризи

Критерії оцінювання тренінгу: оформлення проєкту 10 балів, презентація проєкту 70 балів, активність участі у тренінгу 10 балів, оцінка вмінь працювати в команді 10 балів

7.Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів організовується у формі виконання комплексного дослідницького завдання, яке виконується за такими методичними рекомендаціями: Поділ студентської групи на підгрупи по 4-5 осіб.

Кожна група обирає один із підходів подолання стресових ситуацій.

На основі теоретичних та методологічних підвалин обраного підходу – група розробляє технологію надання ППД населенню і відповідній кризовій ситуації.

Реферативне представлення виконаного завдання – 30 балів

Презентація та захист отриманих дослідницьких результатів – 60 балів

Самооцінювання та оцінювання кожного учасника групи щодо залучення у виконання групового проєкту – 10 балів

8.Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Екстремальна та кризова психологія” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- тренінг;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

9.Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “ Екстремальна та кризова психологія ” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15 %	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1–5 на 1–4 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1 –5. Тестові завдання (10 тестів по 5 балів за тест) – макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 50 балів	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 6–10 на 5-7 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 6 –10. Тестові завдання (20 тестів по 3 бали за тест) – макс. 60 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 40 балів	Презентація та захист проєктів, які виконуються у підгрупах Критерії оцінювання тренінгу: оформлення проєкту 10 балів, презентація проєкту 70 балів, активність участі у тренінгу 10 балів, оцінка вмінь працювати в команді 10 балів	Самостійна робота студентів організовується у формі виконання комплексного дослідницького завдання, яке виконується за такими методичними рекомендаціями: Поділ студентської групи на підгрупи по 4-5 осіб. Кожна група обирає один із підходів подолання стресових ситуацій. На основі теоретичних та методологічних підвалин обраного підходу – група розробляє технологію надання ППД населенню і відповідній кризовій ситуації. Реферативне представлення виконаного завдання – 30 балів Презентація та захист отриманих	Відповідь на теоретичне запитання, 25 балів. Практичне завдання – 25 балів Розв’язання 25 тестів по 2 бали = 50 балів

					дослідницьких результатів – 60 балів Самооцінювання та оцінювання кожного учасника групи щодо залучення у виконання групового проєкту – 10 балів	

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із: тестів: 25 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 25 балів; 2 бали – на тест надано правильну відповідь.

Теоретичне (проблемне) питання: 1 питання, яке оцінюється від 0 до 25 балів,.

25–15 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

1 практичне завдання, студент може отримати від 0 до 25 балів:

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Проекційний екран	1-10
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-10
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-10
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-10

6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бригадир М. Особливості надання кризової психологічної допомоги. *Transformational processes of the social and humanitarian sphere of modern Ukraine in the conditions of war. Challenges, problems and prospects*. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo KU. 2023. С. 61-78.
2. Бригадир М. Проблема визначення показників та критеріїв психічного здоров'я. *Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (18 жовтня 2019 року) / уклад. З. Р. Кісіль. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. С.44-47.*
3. Бригадир М. Б., Бамбурак Н. М. Особливості появи та діагностики ГСР й ПТСР, способи їх ефективного лікування. *Габітус*. 2023. № 51. С. 234-238.
4. Бамбурак Н.М., Бригадир М. Теоретичні аспекти аналізу проблематики психічного здоров'я людини. *Габітус*. 2022. № 42. С. 279-284.
5. Всесвітня організація охорони здоров'я. (2021). Важливі навички в періоди стресу: ілюстроване керівництво. Європейський регіональний офіс Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/339150>.
6. Гавриловська К.П. Модель BASIC Ph у роботі психолога. / Розвиток обдарованої особистості в освітньому просторі: ціннісний вимір: тези доповідей наук.-практ. семінару., 23 квіт. 2020 р. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2020. 92 с.
7. Методичні рекомендації "Перша психологічна допомога. Алгоритм дій". Додаток до листа МОН 04.04.2022 № 1/3872-22
8. Перша психологічна допомога. Посібник для членів загону швидкого реагування Товариства Червоного Хреста України м. Київ, 2017. URL: https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B0-%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B0_%D0%97%D0%A8%D0%A0.pdf
9. Постійний міжвідомчий комітет (2010 р.). Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка в надзвичайних гуманітарних ситуаціях: Що повинні знати керівники програм захисту? URL: https://www.unicef.org/protection/what_humanitarian_health_actors_should_know.pdf
10. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : навч.-метод. посіб. / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко ; за заг. ред. Н. Гусак] ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2017. 92 с.
11. Чиханцова О. Психологічні основи життєстійкості особистості: монографія. – К.: Талком, 2021 р. – 319 с.
12. International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC). Mental Health and Psychosocial Support for Staff, Volunteers and Communities in an Outbreak of Novel Coronavirus. IFRC: Hong Kong, 2020.
13. ONG Inclusiva. Recommendations for health protection of people with disabilities during outbreaks: Lessons learned from the 2019 Novel Coronavirus. ONG Inclusiva, 2020.

14. Andreeva N., Ryazanova L., Ledova L., Trilisenko L., Kulakovskaya T. Stress Resistance of *Saccharomyces cerevisiae*. Strains Overexpressing Yeast Polyphosphatases. *Stresses*. 2022. Vol. 2(1). P. 17-25. URL: <https://www.mdpi.com/2673-7140/2/1/2>